

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาตัวแปรและวิเคราะห์องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความเป็นครูมืออาชีพ ระดับประถมศึกษา พร้อมทั้งสร้างเกณฑ์มาตรฐานวัดความเป็นครูมืออาชีพ ระดับประถมศึกษา โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ คือ

(1) ผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษา เพื่อให้ข้อมูลตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเป็นครูมืออาชีพ ระดับประถมศึกษา จำนวน 8 คน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา จำนวน 6 คน ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาดีเด่นระดับประเทศของคุรุสภา จำนวน 1 คน และครูแห่งชาติ ระดับประถมศึกษา จำนวน 1 คน (รายชื่อปรากฏดังภาคผนวก ก.)

(2) กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เพื่อให้ข้อมูลในการวิเคราะห์องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความเป็นครูมืออาชีพ ระดับประถมศึกษา จำนวน 525 คน ได้แก่

2.1 ครูแห่งชาติ ครูต้นแบบ และครูดีเด่น ที่ทำการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 ในปีการศึกษา 2544 จำนวน 175 คน

2.2 ครูทั่วไป ที่ทำการสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 ในปีการศึกษา 2544 และอยู่โรงเรียนเดียวกับครูแห่งชาติ ครูต้นแบบและครูดีเด่น จำนวน 350 คน

รายชื่อโรงเรียนและจำนวนผู้ให้ข้อมูล มีดังนี้

ตารางที่ 7 รายชื่อโรงเรียนและจำนวนผู้ให้ข้อมูล

ชื่อโรงเรียน	จำนวน		รวม
	กลุ่มครูแห่งชาติ ครูต้นแบบ ครูดีเด่น	ครูทั่วไป	
1. พระตำหนักสวนกุหลาบ	2	4	6
2. พญาไท	2	4	6
3. วัดไทรใหญ่	1	2	3

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ชื่อโรงเรียน	จำนวน		รวม
	กลุ่มครูแห่งชาติ ครูต้นแบบ ครูดีเด่น	ครูทั่วไป	
4. ประสานสามัคคีวิทยา	1	2	3
5. เชียงรากน้อย(ทรัพย์-สังเวียน เทราบัตร อนุสรณ์)	1	2	3
6. วัดเทียนถวาย	1	2	3
7. อนุบาลปทุมธานี	1	2	3
8. วัดบางเดื่อ	1	2	3
9. ไทยรัฐวิทยา 69 (คลองหลวง)	1	2	3
10. วัดถนน	1	2	3
11. บ้านไผ่หมูขวิด (พงษ์ผลประสาทวิทยา)	1	2	3
12. อนุบาลวัดอ่างทอง	1	2	3
13. วัดนิคมสามัคคีชัย	1	2	3
14. เมืองใหม่ (ชลอราษฎร์รังสฤษดิ์)	1	2	3
15. วัดอารีทิววนาราม	1	2	3
16. วัดดอนตะไล	1	2	3
17. วัดมหาหงษ์	1	2	3
18. วัดสวนส้ม	1	2	3
19. อนุบาลเมืองสิงห์บุรี	1	2	3
20. วัดตลาดโพธิ์	1	2	3
21. บ้านคลองมือไทร	1	2	3
22. อนุบาลบางละมุง (บ้านโรงโป๊ะ)	1	2	3
23. วัดพิบูลสถิตธรรม	1	2	3
24. องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ 6	1	2	3
25. บ้านหนองคอก	1	2	3
26. วัดท่าเกวียน (สัย์อุทิศ)	1	2	3
27. วัดคลองพลู	1	2	3
28. บ้านห้วยพัฒนา	1	2	3
29. นิคมสร้างตนเอง 1	1	2	3
30. บ้านดินแดง	1	2	3
31. บ้านบางเทียน	1	2	3
32. บ้านบกแก้วห้อง	1	2	3
33. ชุมชนวัดขันเงิน	1	2	3
34. ไทยรัฐวิทยา 77 (บ้านเนินสันติ)	1	2	3

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ชื่อโรงเรียน	จำนวน		รวม
	กลุ่มครูแห่งชาติ ครูต้นแบบ ครูดีเด่น	ครูทั่วไป	
35. วัดท่าหิน (ตรุณศึกษา)	1	2	3
36. บ้านสำนัก	1	2	3
37. วัดเขา	1	2	3
38. บ้านทุ่งนา	1	2	3
39. บ้านควนโพธิ์	1	2	3
40. บ้านเกาะหมี่	2	4	6
41. ตำบลอนมิตรภาพที่ 90	1	2	3
42. บ้านลิโป	1	2	3
43. เทพประทาน (บ้านเจ๊ะแดง)	1	2	3
44. บ้านตะมะยูง	1	2	3
45. บ้านท่าไทร	1	2	3
46. บ้านทุ่งครั้ง	1	2	3
47. วัดนิลาราม	1	2	3
48. วัดลัญจิวินาราม	1	2	3
49. วัดพังกิง	1	2	3
50. วัดควนกบ	1	2	3
51. บ้านทหารเทา (จรรยาภรณ์ดำเนิน)	1	2	3
52. ชุมชนบ้านตะลุโบะ	1	2	3
53. บ้านยะรัง	1	2	3
54. บ้านโกตาบารู	1	2	3
55. บ้านตะบิงตังงี	1	2	3
56. ชุมนพัฒนา	1	2	3
57. บ้านแหลม	1	2	3
58. บ้านคอนขุนห้วย	1	2	3
59. วัดป่าเลไลยก์	1	2	3
60. วัดพระธาตุ	2	4	6
61. สุพรรณภูมิ	3	6	9
62. วัดรางบัว	1	2	3
63. วัดบางน้อย (แจ่มประชานุกูล)	1	2	3
64. บ้านแหลมกะเจา	1	2	3
65. ประถมฐานบินกำแพงแสน	2	4	6

ชื่อโรงเรียน	จำนวน		รวม
	กลุ่มครูแห่งชาติ ครูต้นแบบ ครูดีเด่น	ครูทั่วไป	
66. บ้านเขาแหลม	1	2	3
67. อนุบาลบ้านโป่ง (วัดปลักแรด)	1	2	3
68. วัดหัวป่า (ศุภครุประชาสรรค์)	1	2	3
69. บ้านหนองไก่อแก้ว	1	2	3
70. เอกชัย	1	2	3
71. วัดใหญ่บ้านป่อ	1	2	3
72. วัดสนามแย้	1	2	3
73. วัดบ้านทวน	1	2	3
74. อนุบาลท่าม่วง	1	2	3
75. อนุบาลกาญจนบุรี	1	2	3
76. บ้านลาดวิถี	1	2	3
77. บ้านทุ่งเสี้ยว (นวรรัฐ)	3	6	9
78. บ้านห้วยส้มป่อย	1	2	3
79. บ้านแปลง 5	1	2	3
80. มิตรมวลชนเชียงใหม่	1	2	3
81. วัดสารภีวิทยาการ	1	2	3
82. เจ้าแม่หลวงอุปถัมภ์ 2	1	2	3
83. อนุบาลเชียงใหม่	1	2	3
84. บ้านป่าคอน (วิทยาสมิทธิ์)	1	2	3
85. บ้านป่าจั่น	1	2	3
86. บ้านโป่ง	1	2	3
87. อนุบาลเมืองเชียงราย	1	2	3
88. บ้านสันมะเค็ด	1	2	3
89. วัดหนองหมู	1	2	3
90. วัดวังสวัสดิ์	1	2	3
91. อนุบาลเมืองนครสวรรค์ (เขากบ วีรณัฐสุวิทยา)	2	4	6
92. วัดหนองโพ (นิวาสนุสรณ์)	1	2	3
93. บ้านไร่ดง	1	2	3
94. บ้านดงเย็น	1	2	3
95. บ้านอาชานุสรณ์	1	2	3
96. วัดคูยาง	3	6	9

ชื่อโรงเรียน	จำนวน		รวม
	กลุ่มครูแห่งชาติ ครูต้นแบบ ครูดีเด่น	ครูทั่วไป	
97. ศรีบัวบาน	1	2	3
98. บ้านจงคำ	1	2	3
99. ราชานุบาล	1	2	3
100. ไทยรัฐวิทยา 98 (บ้านงอบ)	1	2	3
101. วัดบ้านดอน (ศรีเสริมกสิกร)	1	2	3
102. บ้านถิ่น (ถิ่นวิทยาคาร)	1	2	3
103. บ้านโนนเวียง	1	2	3
104. วัดต้นไคร้	1	2	3
105. วัดคู้ยง	1	2	3
106. บ้านกระซงค์ (ประชาอุทิศ)	1	2	3
107. บ้านคำ	1	2	3
108. บ้านยางขาม	1	2	3
109. บ้านวัดโบสถ์ (บำรุงวุฒิมหา)	1	2	3
110. บ้านห้วยไผ่ขุย	1	2	3
111. วัดหนองระแหงเหนือ	1	2	3
112. บ้านเหล่าหญ้า	1	2	3
113. อนุบาลเพชรบูรณ์	2	4	6
114. บ้านสะเดียง	1	2	3
115. ชุมชนบ้านท่าแหน	1	2	3
116. บ้านหนองนาว	1	2	3
117. ทอทิพย์วิทยา	1	2	3
118. อนุบาลลำปาง	1	2	3
119. บ้านน้ำเที่ยงวันครู 2501	1	2	3
120. บ้านม่วง	1	2	3
121. บำรุงพงศ์อุปถัมภ์	1	2	3
122. บ้านห้วยกอก 1	1	2	3
123. บ้านหนองบัวตะเกียด	1	2	3
124. ชุมชนวัดรวง	1	2	3
125. บ้านตำแยหนองเม็ก	1	2	3
126. อนุบาลชัยภูมิ	2	4	6
127. ฉิมพลีวิทยา	1	2	3

ชื่อโรงเรียน	จำนวน		รวม
	กลุ่มครูแห่งชาติ ครูต้นแบบ ครูดีเด่น	ครูทั่วไป	
128. บ้านหนองตาदन้อย	1	2	3
129. ไตรคามศรีอนุสรณ์	1	2	3
130. บ้านหนองคะเน	1	2	3
131. บ้านพระบาทท่าเรือ	1	2	3
132. สนามบิน	1	2	3
133. บ้านค้อ	1	2	3
134. บ้านหนองหญ้าไซ	1	2	3
135. บ้านคำยาง	1	2	3
136. บ้านคอโค	1	2	3
137. สนมศึกษาการ	1	2	3
138. บ้านหนองโพธิ์	1	2	3
139. เวตวันวิทยา	1	2	3
140. บ้านนาสว่าง	1	2	3
141. อนุบาลอุบลราชธานี	1	2	3
142. มหาชนะชัย	1	2	3
143. บ้านแดง	1	2	3
144. อนุบาลลุมพุก (วันครู 2503)	1	2	3
145. ชุมชนดงแคนใหญ่	1	2	3
146. บ้านหนองขอนแก่นโพธิ์	1	2	3
147. บ้านหาดทรายขาวผามุ้ม	1	2	3
148. บ้านท่าศาลา	1	2	3
149. บ้านขอนแก่นหนองบอน	1	2	3
150. เมืองเลย	1	2	3
151. บ้านนาดอกไม้ มิตรภาพที่ 120	1	2	3
152. ภูกระดึง	1	2	3
153. บ้านหนองแจ้ง	1	2	3
154. เมืองสกลนคร (ธาตุนารายณ์เจงเวง)	1	2	3
155. บ้านวานรนิวาส	1	2	3
156. บ้านดงสง่า	1	2	3
157. ชุมชนดงมะไฟเจริญศิลป์	1	2	3
158. อนุบาลอำนาจเจริญ	1	2	3

ชื่อโรงเรียน	จำนวน		รวม
	กลุ่มครูแห่งชาติ ครูต้นแบบ ครูดีเด่น	ครูทั่วไป	
159. อนุบาลลืออำนาจ	1	2	3
160. บ้านดงบ้านนา	1	2	3
161. ชุมชนบ้านหนองจิก	1	2	3
รวม	175	350	525

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างมีประเด็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของความเป็นมืออาชีพ ระดับประถมศึกษา ซึ่งมีวิธีการสร้างดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเป็นครูมืออาชีพ ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับครูมืออาชีพของบุคคลและหน่วยงานต่างๆ เอกสารและบทความเกี่ยวกับจรรยาบรรณครู เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ลักษณะครูดี คุณธรรมของครู การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นโยบายการยกย่องครู การพัฒนาวิชาชีพครู เกณฑ์มาตรฐานในการคัดเลือกครูแห่งชาติ ครูต้นแบบ ครูแกนนำ ครูดีเด่นและอาจารย์ 3 เพื่อนำมาสร้างเป็นประเด็นในการสัมภาษณ์

1.2 รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารมาสรุปเป็นประเด็นที่จะใช้เป็นคำถามที่จะใช้ในการสัมภาษณ์

1.3 สร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จำนวน 1 ฉบับ มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด เป็นประเด็นเกี่ยวกับแนวคิดของคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์ และส่วนที่ 2 เป็นแนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพ ระดับประถมศึกษา ประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ข้อ ดังนี้

ข้อ 1 คุณลักษณะของ “ความเป็นครูมืออาชีพ”

ข้อ 2 คุณลักษณะของ “ความเป็นครูมืออาชีพ ระดับประถมศึกษา” และคุณลักษณะพิเศษที่นอกเหนือจากคุณลักษณะของครูมืออาชีพระดับอื่น ๆ

ข้อ 3 ความแตกต่างของคุณลักษณะความเป็นครูมืออาชีพในแต่ละวิชา

1.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา พร้อมทั้งแก้ไขข้อบกพร่องในด้านภาษา ความถูกต้องในด้านเนื้อหา และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษาได้เสนอแนะให้ตัดประวัติของให้สัมภาษณ์ทิ้ง คงไว้เฉพาะวัน เวลาและสถานที่ให้สัมภาษณ์

1.5 นำแบบสัมภาษณ์มาแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นนำไปจัดทำเป็นแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์

1.6 นำแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์พร้อมกับหนังสือขอความร่วมมือไปให้ผู้ให้สัมภาษณ์ล่วงหน้า เพื่อนัดวัน เวลา และสถานที่ให้สัมภาษณ์ ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์เป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษา จำนวน 8 คน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการศึกษา จำนวน 6 คน ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาดีเด่นระดับประเทศของคุรุสภา จำนวน 1 คน และครูแห่งชาติ ระดับประถมศึกษา จำนวน 1 คน (รายชื่อปรากฏดังภาคผนวก ก.)

2. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความเป็นครูมืออาชีพ ระดับประถมศึกษา มีวิธีการสร้างเครื่องมือดังนี้

2.1 นำตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือก จำนวน 111 ตัวแปร มาจัดทำแบบสอบถาม 5 ระดับ คือ

5	หมายถึง	ปฏิบัติเป็นประจำ
4	หมายถึง	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
3	หมายถึง	ปฏิบัติบางครั้ง
2	หมายถึง	ปฏิบัติน้อยครั้ง
1	หมายถึง	ปฏิบัติน้อยมาก

2.2 นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องในด้านภาษา ความถูกต้องในด้านเนื้อหา และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2.3 นำแบบสอบถามมาแก้ไข ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับครู จำนวน 10 คน ประกอบด้วย ครูแห่งชาติ ครูต้นแบบ และครูดีเด่น จำนวน 5 คน และครูทั่วไป จำนวน 5 คน และนำไปเก็บข้อมูลซ้ำอีกครั้งหนึ่ง โดยมีระยะห่างกัน 2 สัปดาห์ เพื่อดูค่าความเที่ยงของแบบสอบถามเพื่อการวิจัยองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความเป็นครูมืออาชีพ ระดับประถมศึกษา ได้ผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงโดยพิจารณาจากความสอดคล้องของค่าเฉลี่ย ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมทั้ง 2 ครั้งของการตอบแบบสอบถาม

คนที่	ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมก่อน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมหลัง
1	4.64	4.74
2	4.69	4.57
3	4.66	4.62
4	4.64	4.66
5	4.64	4.76
6	4.26	4.14
7	4.23	4.35
8	4.51	4.32
9	4.46	4.35
10	4.14	4.28

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นถึง ความสอดคล้องของค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมก่อนและหลังจาก การตอบแบบสอบถาม เมื่อนำไปประมาณค่าความเที่ยงแบบความคงที่ตามช่วงเวลาจาก ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันโปรดักส์โมเมนต์ จะได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .830

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับคุณลักษณะ ความเป็นครูมืออาชีพ ระดับประถมศึกษา โดยการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางด้าน การศึกษา จำนวน 8 คน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา จำนวน 6 คน ผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษาดีเด่นระดับประเทศของคุรุสภา จำนวน 1 คน และครูแห่งชาติ ระดับประถมศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 1 คน ใช้ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 29 มิถุนายน 2544 - 9 กันยายน 2544 ใช้เวลาในการสัมภาษณ์ประมาณ 20 นาที ถึง 1 ชั่วโมงต่อคน เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญที่ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์แต่ละท่านมีภาระหน้าที่การงานมาก จึงไม่ ค่อยมีเวลามากนักในการให้สัมภาษณ์ ทำให้ผู้วิจัยต้องใช้เวลาค่อนข้างนานในขั้นตอนนี้ สำหรับวัน เวลา ที่ให้สัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 วันและเวลาในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญคนที่	วัน เดือน ปี	เวลาที่ให้สัมภาษณ์
1	18 กรกฎาคม 2544	10.00 - 10.30 น.
2	27 มิถุนายน 2544	8.30 - 9.00 น.
3	17 กรกฎาคม 2544	9.00 - 10.00 น.
4	13 กรกฎาคม 2544	17.00 - 17.20 น.
5	3 สิงหาคม 2544	11.30 - 12.30 น.
6	25 กรกฎาคม 2544	13.00 - 14.00 น.
7	10 สิงหาคม 2544	13.30 - 14.00 น.
8	9 กันยายน 2544	13.00 - 14.00 น.

ในการดำเนินการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญนั้น ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญล่วงหน้า พร้อมกับหนังสือขอความร่วมมือ และเดินทางไปตามวัน เวลา และสถานที่ที่นัดหมายไว้ล่วงหน้า ซึ่งในการสัมภาษณ์นั้นช่วงแรกผู้สัมภาษณ์ถามคำถามให้ผู้เชี่ยวชาญตอบแบบกว้าง ๆ และผู้วิจัยถามเพิ่มเติมในประเด็นที่ผู้เชี่ยวชาญตอบไม่ครอบคลุมในด้านความรู้ ทักษะ การจัดการเรียนการสอน การปฏิบัติตน และความสัมพันธ์ ซึ่งได้ผลการสัมภาษณ์ ดังนี้

ตารางที่ 10 ตัวแปรที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 8 คน

ตัวแปร	จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่							
	1	2	3	4	5	6	7	8
1. ให้ความรู้แก่ผู้เรียนด้วยความแม่นยำและละเอียดลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาที่สอน		✓	✓		✓	✓	✓	✓
2. ประยุกต์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาหรืออบรมไปใช้ในการสอน			✓		✓		✓	
3. จัดทำเอกสารประกอบการสอนและคู่มือในวิชาที่รับผิดชอบ			✓		✓			✓
4. ให้ความรู้แก่ผู้เรียนกว้างขวางนอกเหนือจากตำราเรียน			✓		✓	✓	✓	✓
5. ศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่สอน	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓
6. ปรับปรุงเนื้อหาวิชาที่สอนให้ทันสมัย			✓		✓	✓	✓	✓
7. เข้าร่วมการฝึกอบรมในสาขาวิชาที่สอน	✓		✓	✓	✓	✓	✓	
8. ศึกษาและวิเคราะห์เรื่องจะสอนอย่างเข้าใจก่อนเตรียมการสอน	✓		✓		✓		✓	✓
9. ศึกษาหาแหล่งความรู้ที่หลากหลาย	✓		✓	✓	✓		✓	
10. วางแผนการสอนบนพื้นฐานของ พ.ร.บ.การศึกษา เนื้อหาวิชา ผู้เรียน ชุมชน และหลักสูตร	✓			✓	✓	✓	✓	✓
11. วางแผนการเรียนการสอนที่สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีค่าให้แก่ผู้เรียน			✓		✓		✓	✓
12. เขียนและพัฒนาแผนการสอนให้ปฏิบัติแล้วเกิดผลจริง			✓		✓		✓	
13. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียน			✓					✓
14. จัดทำและพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น				✓	✓			

ตัวแปร	จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่							
	1	2	3	4	5	6	7	8
15. จัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนในลักษณะบูรณาการ			✓	✓		✓	✓	✓
16. จัดทำแผนการเรียนที่หลากหลายให้สอดคล้องกับสภาพความพร้อมความต้องการของผู้เรียน และชุมชน	✓			✓	✓	✓	✓	
17. ปรับแผนการสอนให้เหมาะกับผู้เรียน สถานการณ์จริงและสถานการณ์บ้านเมืองในปัจจุบัน			✓		✓	✓		
18. เลือกจุดประสงค์การเรียนรู้และกำหนดกิจกรรมเรียนการสอนจากการศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคล	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
19. จัดเตรียมเนื้อหาและวิธีการเรียนการสอนที่หลากหลายผสมผสานภูมิปัญญาไทยและความรู้สากล	✓		✓	✓	✓	✓	✓	
20. เตรียมเนื้อหาตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้			✓		✓		✓	✓
21. จัดเตรียมเอกสาร หนังสือ ข้อมูลต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน				✓	✓	✓	✓	
22. ติดต่อแหล่งความรู้ต่างๆ เช่น บุคคล สถานที่ สื่อทัศน์ วัสดุต่าง ๆ			✓		✓	✓	✓	✓
23. จัดห้องเรียนหรือสถานที่เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น การจัดโต๊ะ เก้าอี้ในลักษณะใหม่ ๆ			✓		✓	✓		✓
24. จัดเตรียมสื่อ วัสดุการเรียนการสอนให้เพียงพอสำหรับผู้เรียน	✓		✓		✓	✓	✓	✓
25. จัดเตรียมวิธีการและเครื่องมือวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้			✓			✓		✓
26. เตรียมการสอนตรงตามเนื้อหาหลักสูตรวิชา	✓		✓				✓	✓
27. เตรียมการสอนล่วงหน้าอย่างเป็นระบบครบขั้นตอน	✓		✓		✓		✓	✓
28. ทบทวนความรู้เดิมโดยใช้เกม เพลง นิทาน								✓
29. จัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการบรรยาย						✓		
30. จัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการอภิปราย						✓		
31. จัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการสาธิต						✓		
32. จัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการทดลอง						✓		
33. จัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการแสดงบทบาทสมมุติ/การแสดงละคร						✓		
34. จัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการจัดนิทรรศการ						✓		
35. ให้ผู้เรียนเลือกทำกิจกรรมตามความสามารถ ความสนใจและความถนัดของตนเอง	✓		✓		✓	✓	✓	
36. ใช้นวัตกรรมในการสอนหลากหลายเหมาะสมกับการเรียนรู้ เช่น การเรียนรู้จากโครงการ เรียนรู้แบบเป็นหัวเรื่อง (Story line) ฯลฯ			✓		✓	✓		✓
37. ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริงและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	✓		✓		✓	✓	✓	✓
38. ให้ผู้เรียนได้ค้นหาคำตอบแก้ปัญหาทั้งด้วยตนเองและแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม	✓		✓		✓	✓	✓	✓
39. ใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริงโดยร่วมมือกับชุมชน	✓		✓		✓	✓	✓	✓

ตัวแปร	จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่							
	1	2	3	4	5	6	7	8
40. ปลูกฝังระเบียบวินัย ค่านิยมที่ดีและคุณธรรมตามวิถีวัฒนธรรมไทยไว้ในเนื้อหาวิชาที่สอน	✓		✓		✓	✓	✓	
41. ใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอน			✓		✓	✓	✓	✓
42. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้	✓				✓		✓	✓
43. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนน่าสนใจและท้าทายความสามารถของผู้เรียน	✓				✓	✓	✓	
44. ให้ผู้เรียนได้ฝึกประเมินตนเองและยอมรับผลการประเมินจากผู้อื่นเพื่อนำมาปรับปรุง	✓				✓	✓	✓	
45. จัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้นักเรียนได้แสดงออกอย่างสร้างสรรค์	✓		✓		✓	✓	✓	✓
46. จัดการเรียนรู้บูรณาการความรู้และทักษะสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และสังคม	✓				✓	✓	✓	
47. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเรียนรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	✓				✓	✓	✓	
48. จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน ใฝ่รู้ใฝ่เรียน	✓		✓		✓	✓	✓	
49. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำสื่อประกอบการเรียนการสอน			✓		✓			✓
50. ผลิตและพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีประกอบการเรียนการสอนที่ช่วยให้บทเรียนน่าสนใจ เรียนรู้ได้เร็วขึ้น					✓		✓	
51. ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัสดุท้องถิ่นในการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอน			✓		✓		✓	✓
52. ใช้สื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหาวิชาที่สอน			✓		✓		✓	
53. ผลิตสื่อและอุปกรณ์การสอนจากทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น			✓		✓			
54. ใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมและทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์	✓		✓		✓	✓	✓	
55. ใช้สื่อการสอนเพื่อฝึกการคิด การแก้ปัญหา และค้นพบความรู้	✓		✓		✓	✓	✓	
56. ใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาเข้าช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะเพียงพอในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่อง	✓				✓	✓	✓	
57. ใช้สื่อที่ส่งเสริมความถนัด ศิลปะ ดนตรี กีฬา แก่ผู้เรียน			✓		✓			✓
58. ใช้สื่อผสมหลากหลายสนองตอบความต้องการของผู้เรียนเป็นรายบุคคล			✓		✓		✓	
59. จัดทำสื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอนจากวัสดุที่เหลือใช้			✓		✓			
60. ใช้สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างคุ้มค่า เช่น ซ่อมแซมในส่วนที่ชำรุด			✓		✓			
61. ใช้วิธีการวัดผลหลากหลาย เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การสอบ เพิ่มละสมงาน	✓		✓		✓		✓	✓
62. ประเมินผลการเรียนการสอนหลากหลายตามสภาพจริง	✓		✓		✓		✓	✓
63. ใช้ข้อมูลจากการประเมินผลการเรียนรู้มาปรับปรุงการเรียนการสอน		✓			✓			
64. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนด้วยตนเอง					✓			✓
65. ให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับพฤติกรรมและผลการเรียนรู้แก่ผู้เรียน พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะตามความเหมาะสม			✓		✓			✓

ตัวแปร	จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่							
	1	2	3	4	5	6	7	8
66. ให้เทคนิคการสอนซ่อมหรือเสริมมาปรับปรุงและพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียน					✓		✓	
67. สังเกตและประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง					✓			✓
68. นำเสนอผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ					✓			✓
69. ประเมินผลการเรียนรู้อของผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอน			✓		✓		✓	
70. รายงานผลการประเมินและพัฒนาผู้เรียนให้แก่ผู้ปกครองและผู้บังคับบัญชา					✓			✓
71. จัดกิจกรรมที่สร้างความเป็นกันเองระหว่างครูกับผู้เรียนและผู้เรียนกับผู้เรียน			✓					✓
72. กระตุ้นให้ผู้เรียนกล้าแสดงออกและเข้าร่วมกิจกรรมอย่างเต็มที่	✓		✓		✓		✓	✓
73. กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจและมีแรงจูงใจในการเรียน			✓		✓	✓	✓	✓
74. เสริมแรงและให้รางวัลอย่างสร้างสรรค์						✓		
75. ตำหนิและลงโทษอย่างสร้างสรรค์						✓	✓	
76. ทำบรรยากาศในห้องเรียนให้น่าสนุก เรียนอย่างมีความสุข	✓		✓		✓	✓		✓
77. ส่งเสริมบรรยากาศในห้องเรียนให้ผู้เรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน	✓							✓
78. จัดแหล่งความรู้ที่หลากหลาย เช่น ห้องสมุด มุมหนังสือ อุทยานการศึกษา					✓	✓	✓	✓
79. จัดเครือข่ายการเรียนรู้อทั้งในโรงเรียนและชุมชน	✓				✓	✓	✓	✓
80. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดห้องเรียนและ/หรือสถานที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอน			✓					✓
81. วางแผนการปฏิบัติงานอย่างมีระบบและปฏิบัติงานได้ทันเวลา				✓	✓	✓		✓
82. กระตือรือร้นและปฏิบัติงานเต็มความสามารถ	✓				✓	✓		✓
83. ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบของหน่วยงานและสถานศึกษา	✓	✓			✓	✓		
84. ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีและเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม	✓		✓		✓	✓	✓	✓
85. ตัดสินปัญหาต่าง ๆ อย่างมีเหตุผลถูกต้องและเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น	✓			✓	✓	✓		
86. อดทน อดกลั้นต่อคำวิพากษ์วิจารณ์ ไม่โกรธง่าย	✓				✓	✓		✓
87. ไม่นิ่งดูดายและเต็มใจช่วยเหลือผู้เรียนและผู้อื่นตามกำลังความสามารถ	✓				✓	✓		
88. ยอมรับและปฏิบัติตามความคิดเห็นที่มีเหตุผลโดยคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก	✓				✓	✓		
89. ดูแลรักษาและใช้ของส่วนรวมอย่างประหยัด	✓				✓	✓		
90. อนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญา ศิลปะและวิถีวัฒนธรรมไทย	✓	✓						✓
91. เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนและผู้อื่นทั้งกาย วาจา และจิตใจ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
92. ปฏิบัติตามกฎหมาย ศีลธรรมอันดีงามและกฎเกณฑ์ของสังคม	✓	✓		✓		✓		
93. กล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม	✓				✓	✓		
94. ยิ้มแย้มแจ่มใสและมีอารมณ์ขัน					✓			
95. คล่องแคล่วว่องไว/กระฉับกระเฉง					✓			

ตัวแปร	จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่							
	1	2	3	4	5	6	7	8
96. มองงานเป็นสิ่งที่ท้าทาย					✓			
97. พุดและใช้ภาษาไทยถูกต้องชัดเจน						✓		
98. ไม่ม่งมายในลัทธิความเชื่อต่าง ๆ						✓		
99. เขียนชอล์กบอร์ดและเขียนกระดานอ่านง่าย			✓			✓		
100. พุดและสื่อสารภาษาอังกฤษเข้าใจ						✓		
101. มีความสามารถในการวาดรูปโครงสร้างง่าย ๆ						✓		
102. ปฏิบัติตนอยู่ในความซื่อสัตย์สุจริตและมีความเสียสละ	✓	✓						
103. แสดงความรัก เข้าใจและเอาใจใส่ต่อผู้เรียนเป็นรายบุคคล	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
104. ปฏิบัติต่อผู้เรียนทุกคนอย่างเสมอภาคและยุติธรรม	✓	✓		✓	✓	✓		
105. คอยให้คำแนะนำว่ากล่าวตักเตือน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
106. เป็นเพื่อนร่วมเรียนรู้ ร่วมคิดและร่วมทำกิจกรรมกับผู้เรียน	✓		✓				✓	✓
107. ให้ความเป็นกันเองกับผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียน	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓
108. ตั้งความคาดหวังในตัวผู้เรียนสูง					✓	✓		✓
109. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามหรือขอคำแนะนำทั้งในและนอกเวลาเรียน	✓			✓				
110. ให้ความช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนมีปัญหาด้านการเรียนหรือปัญหาส่วนตัว	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
111. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน	✓			✓	✓	✓		
112. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแต่ละคนได้แสดงออกตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจ	✓		✓	✓	✓	✓	✓	
113. มุ่งมั่นพัฒนา ประเมิน และปรับปรุงตนเอง	✓	✓	✓	✓	✓			✓
114. ศึกษาค้นคว้าแสวงหาความรู้ประกอบการสอน	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓
115. สร้างองค์ความรู้/นวัตกรรมใหม่จากการศึกษาวิจัย	✓	✓	✓	✓	✓	✓		
116. ขวนขวายหาความรู้และสนใจรับรู้ข่าวสารในวงวิชาชีพครู	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓
117. ปฏิบัติตนด้วยความเชื่อมั่น ชื่นชม และภาคภูมิใจในความเป็นครู	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓
118. พัฒนารูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่เป็นของตนเองโดยเฉพาะ			✓		✓			✓
119. วิจัยการเรียนการสอนและนำผลการวิจัยมาใช้ปรับปรุงวิธีการสอนของตนเอง		✓	✓		✓	✓		✓
120. มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการศึกษาต่างๆ เช่น เป็นวิทยากร เข้าอบรม	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓
121. จัดทำและเผยแพร่ความรู้ผ่านสื่อต่างๆ เช่น วารสารทางการศึกษา วิทยุทัศน์	✓	✓	✓		✓		✓	✓
122. นำผลที่ได้จากการทดลองใช้วิทยุการใหม่ ๆ มาปรับปรุงและพัฒนางาน		✓	✓		✓			✓
123. ให้ความร่วมมือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างเครือข่ายการเรียนรู้กับเพื่อนครู	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓
124. มีส่วนร่วมให้โรงเรียนเป็นแหล่งวิทยุการของชุมชน พร้อมทั้งพยายามใช้แหล่งวิทยุการชุมชนให้เป็นประโยชน์	✓	✓	✓	✓	✓		✓	
125. ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือพัฒนาโรงเรียน	✓	✓	✓		✓			

ตัวแปร	จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่							
	1	2	3	4	5	6	7	8
126. เป็นผู้นำในการริเริ่มกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน	✓	✓		✓	✓			✓
127. เป็นผู้นำชุมชนทางวิชาการ เช่น ช่วยให้ข้อมูลข่าวสารและความรู้ใหม่ ๆ ในการดำเนินชีวิตแก่คนในชุมชน	✓	✓			✓			✓
128. ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองเพื่อพัฒนาผู้เรียนและทำประโยชน์ต่อชุมชน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์

2.1 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ เพื่อให้กลุ่มครูแห่งชาติ ครูต้นแบบ และครูดีเด่น ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 175 คน ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติของตนเอง และครูทั่วไป ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 350 คน ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติของครูมืออาชีพ ระดับประถมศึกษา โดยใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลทางไปรษณีย์ ตั้งแต่วันที่ 18 ธันวาคม 2544 - 31 มกราคม 2545 โดยผู้วิจัยโทรศัพท์ติดตามขอแบบสอบถามคืนหลังจากส่งแบบสอบถามไปแล้ว 2 สัปดาห์ ปรากฏว่าบางโรงเรียนยังไม่ได้รับแบบสอบถาม ทำให้ผู้วิจัยต้องส่งแบบสอบถามไปให้ใหม่จำนวน 15 โรงเรียน ซึ่งประมาณสัปดาห์ที่ 5 จึงได้แบบสอบถามกลับคืน จำนวน 147 โรงเรียน จาก 161 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 89.44 โดยมีรายละเอียดของกลุ่มตัวอย่าง ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง

การตอบแบบสอบถาม	จำนวนแบบสอบถาม		
	ส่งไป	ได้รับกลับคืน	คิดเป็นร้อยละ
ครูแห่งชาติ ครูต้นแบบ ครูดีเด่น	175	157	89.71
- ครูแห่งชาติ	5	4	80.00
- ครูต้นแบบ	165	149	90.30
- ครูดีเด่น	5	4	80.00
ครูทั่วไป	350	307	87.71
รวม	525	464	88.38

จากตารางที่ 11 จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 525 คน ได้รับการตอบกลับของแบบสอบถามจำนวน 464 คน คิดเป็นร้อยละ 88.39 โดยเป็นครูแห่งชาติ ครูต้นแบบ และครูดีเด่น จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 89.71 ซึ่งจำแนกเป็นครูแห่งชาติ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 เป็นครูต้นแบบจำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 90.30 เป็นครูดีเด่น จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 และเป็นครูทั่วไป จำนวน 307 คน คิดเป็นร้อยละ 87.71

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สรุปผลการคัดเลือกตัวแปรของข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกตัวแปร คือ ตัวแปรที่มีจำนวน/ความถี่ของแนวคิดจากการศึกษาเอกสารตั้งแต่ 2 คน/หน่วยงานขึ้นไป และมีผู้เชี่ยวชาญจากการสัมภาษณ์อย่างน้อย 2 คน ให้ความคิดเห็นว่าเป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเป็นครูมืออาชีพ

2. ในการวิเคราะห์องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความเป็นครูมืออาชีพ ระดับประถมศึกษา ใช้วิธีการสกัดองค์ประกอบแบบ Principal Component และหมุนแกนแบบ Orthogonal ด้วยวิธี Varimax พิจารณาคัดเลือกองค์ประกอบที่มีค่าไอเกน (Eigen Value) มากกว่า 1.0 มีตัวแปรตั้งแต่ 3 ตัวแปรขึ้นไป โดยที่แต่ละตัวแปรมีน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.45 ขึ้นไปบนองค์ประกอบใด องค์ประกอบหนึ่งเท่านั้น

3. ในการหาเกณฑ์มาตรฐานระบุความเป็นครูมืออาชีพ ระดับประถมศึกษา ใช้ค่าคะแนนองค์ประกอบ (Factor Score) ซึ่งเป็นค่าของแต่ละคน สำหรับค่าคะแนนองค์ประกอบ (Factor Score) คำนวณได้จากสมการ ดังนี้ (อุทุมพร จามรมาน, 2532)

$$F_{jk} = \sum_{i=1}^p W_{ji} X_{ik}$$

โดยที่ F_{jk} คือ คะแนนของคนที่ k บนองค์ประกอบ j

W_{ji} คือ สัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบของ j กับตัวแปร i

X_{ik} คือ คะแนนมาตรฐานของตัวแปร i ของคนที่ k

จากนั้นนำค่าของแต่ละคนมาพิจารณาลักษณะการแจกแจงความถี่ ถ้าเป็นโค้งปกติ จะใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นตัวกำหนด คือ

มาก ได้แก่ $\bar{X} + 2 \text{ S.D.}$ ขึ้นไป

ปานกลาง ได้แก่ $\bar{X} \pm 2 \text{ S.D.}$

น้อย ได้แก่ $\bar{X} - 2 \text{ S.D.}$ ลงมา

ถ้าลักษณะการแจกแจงเบ้ จะใช้ค่ามัธยฐานและส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ เป็นตัวกำหนด คือ

มาก ได้แก่ ค่าที่มากกว่าควอไทล์ที่ 3 (Q_3) ขึ้นไป

ปานกลาง ได้แก่ ค่าที่อยู่ระหว่างค่าควอไทล์ที่ 1 (Q_1) ถึงค่าควอไทล์ที่ 3 (Q_3)

น้อย ได้แก่ ค่าที่ต่ำกว่าควอไทล์ที่ 1 (Q_1) ลงมา

4. วิเคราะห์ความเป็นครูมืออาชีพ ระดับประถมศึกษา โดยนำคะแนนที่ได้จากการประเมินตนเองในการตอบแบบสอบถามของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มครูแห่งชาติ ครูต้นแบบ และครูดีเด่น จำนวน 157 คน มาเทียบกับเกณฑ์ที่สร้างขึ้น